

"Ya Baki Entel Baki" ifadesini izah eder misiniz?

İnsan, fitrat olarak kâinatta her şeye muhtaç olarak yaratılmıştır. Bu muhtaç olma vasfı, insanı bütün mevcudat ve mahlûkat ile alakadar yapıyor. İnsanın kalbinde, bütün mahlûkatı sevecek kadar geniş bir muhabbet hissi vardır. İnsan koca dünyayı hanesi gibi seviyor; bununla da yetinmiyor, ebedî cennete bahçesi gibi muhabbet ediyor.

İnsanın kalbindeki nihayetsiz muhabbet hissi mahlûkatı sevmek için değil, Allah'ı sevmek için verilmiştir. İnsan bu muhabbet kabiliyetini sadece mevcudata sarf ettiği takdirde; ceza olarak firak ve ayrılık acısını çekiyor. Zira insanın şiddetli muhabbet ettiği mevcudat üzerinde fanilik ve zeval damgası var. Fena ve zeval de insanın kalbini yaralayan ve kanatan bir azap vasıtasıdır. Ne kadar muhabbet ettiği şey varsa, ona azap vasıtası oluyor. Bu azaba insan müstahaktır. Mevcudatı Allah hesabına, O'nun isim ve sıfatlarının tecellisi ve eserleri olduğu için seversek, marifete ve muhabbete vesile olur.

"Aşk, şiddetli bir muhabbettir. Fâni mahbublara müteveccih olduğu vakit ya o aşk kendi sahibini daimî bir azap ve elemde bırakır veyahut o mecazî mahbub, o şiddetli muhabbetin fiyatına değmediği için bâki bir mahbubu arattırır; aşk-ı mecazî, aşk-ı hakikiye inkılab eder. (Dokuzuncu Mektup)

İşte "Yâ Bâkî Ente'l-Bâkî" (Ey Baki olan Rabbami. Baki olan ancak sensin) cümlesi insana; "*muhabbetini fena ve zevalden münezzeh olan Allah'a yönelt,*" diyerek ona hakiki mahbubu gösteriyor, mecazi mahbuplara olan muhabbetinin yüzünü hakiki sahibine çeviriyor. "Yâ Bâkî Ente'l-Bâkî" cümlesi insanı tedavi eden bir iksirdir. Zira fenaya ve ölüme mahkûm olan mevcudat muhabbete değmez.

"Güzel değil batmakla gaib olan bir mahbub. Çünkü zevale mahkûm, hakikî güzel olamaz. Aşk-ı Ebedî için yaratılan ve âyine-i Sâmed olan kalp ile sevilmez ve sevilmemeli." (On Yedinci Söz)

Dünya fani olduğu gibi, onda konup göçenler ve sergilenen güzellikler de fanidir. Hakikî güzel olanın zail olmaması gerekir. Güneşin batmakla gaip olması gibi, sevilen bir şeyin de zeval bulması, ondaki güzelliğin hakikî olmadığını gösterir. Güneşin aynalardaki parıltılarının akşam olunca yerini karanlığa bırakması gibi, bu sevilen şeyler de yerlerini "*esefli bir hayal ve hasretli bir rüya*"ya terk ederler.

Üstad Hazretleri Yirmi Dördüncü Söz'deki muhabbet bahsinde, insanda nihâyetsiz bir muhabbet kabiliyeti olduğunu belirttikten sonra, her şeyin faniliğine dikkati çekerek, "**İşte şöyle nihâyetsiz bir muhabbete layık olacak, nihâyetsiz bir kemal sahibi olabilir**" buyurur.

Öyle ise muhabbet ancak zevalden mukaddes ve bizâtihi mahbub olan Allah'a mahsustur. Mevcudat fani olduğu için, kalbin muhabbetine değmezler. Zaten mevcudatta sevmeye sebep olan bütün güzellik ve mükemmellikler, Allah'ın isimlerinin zayıf gölgeleridir. Öyle ise "Yâ Bâkî Ente'l-Bâkî" deyip, bütün muhabbetimizi Allah'a vermeliyiz.

"Baki olan sensin" derken, mevcudatın fani olduğunu ilan etmiş oluyoruz. Öyle ise kalbimizi fani olana değil, baki olana tevcih edelim ki, firaktan kurtulup rahat edelim ve saadete erelim.